

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио-телевизионната програмна дейност и издателската дейност.

Музеи

Към 31.12.2025 г. в област Варна функционират 6 самостоятелни музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2025 г. движимите културни ценности, които са част от Националния музеен фонд и са включени в експозициите на музеите в област Варна, са 191 хил. фондови единици и в сравнение с 2024 г. техният брой се увеличава с 4.1%.

Посещенията в музеите през 2025 г. са 250 хил. и се увеличават с 39.4% в сравнение с 2024 година. В дните със свободен вход са осъществени 14.0% от посещенията (35 хиляди).

Сценични изкуства

През 2025 г. в действащите три театъра в област Варна са организирани 616 представления, посетени от 107 хил. зрители, като спрямо 2024 г. представленията се увеличават с 1.5%, докато посещаемостта намалява с 4.9%. Средният брой посетители на едно представление е 173 и намалява спрямо предходната година.

През 2025 г. в област Варна развиват дейност 5 музикални колектива. В сравнение с 2024 г. броят на представленията на тези колективи се увеличава със 100.0%, а на посещенията - със 172.2%.

Библиотеки

През 2025 г. библиотеките с фонд над 200 хил. библиотечни единици в област Варна са две, като броят им остава непроменен в сравнение с предходната година. Общият им фонд се състои от 1 192 хил. библиотечни документа - книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и др., като в структурата му с най-висок дял са книгите - 74.5% (889 хиляди).

Регистрираните читатели са 19 хил., което е с 3.7% повече в сравнение с предходната година. Посещенията се увеличават с 8.6% и достигат 170 хиляди. Заетият библиотечен фонд е 208 хил. библиотечни единици.

Кина

В края на 2025 г. кината в област Варна са 5, а киноекраните - 27. В сравнение с 2024 г., броят на кината остава непроменен, докато киноекраните намаляват с 12.9%. Мултиплексите¹ са два и в тях са осъществени 92.5% от всички прожекции и 90.6% от посещенията.

През 2025 г. в сравнение с предходната година прожекциите в кината се увеличават с 22.5%, а посещенията - с 11.4%. Прожектирани са 728 филма, които според националността им се разпределят, както следва: 160 български, 191 европейски, 309 от САЩ и 68 от други страни.

Телевизионна програмна дейност

През 2025 г. в област Варна функционират два регистрирани и лицензирани български телевизионни оператори, които са излъчили програми с обща продължителност 12.2 хил. часа.

Издателска дейност

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетини и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“.

През 2025 година в област Варна са издадени:

- 449 книги с годишен тираж 74 хиляди;
- 70 брошури с годишен тираж 11 хиляди;
- 7 регионални вестника с годишен тираж 1 047 хиляди.

В сравнение с предходната година броят на издадените книги и брошури се увеличават с 68 (15.1%), докато средният тираж² намалява от 199 на 163, или с 18.2%.

Методологични бележки

Източник на информацията за дейността на **музеите** е регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.) и извършвали дейност през съответната година.

¹ Стационарно кино с 8 и повече екрана.

² Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на **радио- и телевизионните оператори** се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Изследването на издателската дейност се провежда годишно и обхваща дейността на държавните и частните издателства и редакции. Данните се предоставят на НСИ от Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ (всички депозирани издания за годината). В броя на книгите и брошурите не се включват изданията с тясно ведомствено предназначение, с временен и рекламен характер и обем по-малък от четири страници.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Вестник е листово издание, което съдържа новини за текущи събития, предизвикващи специален или общ интерес, отделните части на което са регистрирани хронологически или в числа и обикновено излиза поне един път в седмицата.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<https://www.nsi.bg/statistical-data/218>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (<https://www.nsi.bg/infostat>).